EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 19. 12. 2017
COM(2017) 783 final

2017/0349 (CNS)

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o povinnosť uplatňovať minimálnu štandardnú sadzbu

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Daň z pridanej hodnoty (DPH) je najdlhšie používanou daňou zo spotreby v Európe. V roku 1967 bol prijatý záväzok ustanoviť konečný systém DPH fungujúci v rámci Európskeho spoločenstva rovnakým spôsobom, akým by fungoval v jednej krajine[1], pričom v oblasti sadzieb DPH sa nedohodli osobitné pravidlá okrem uplatňovania štandardnej sadzby DPH, neuložili sa však žiadne nižšie ani vyššie limity pre sadzby[2].

Z dôvodu zrušenia daňových hraníc medzi členskými štátmi do konca roku 1992 bolo nevyhnutné znovu posúdiť spôsob zdaňovania obchodu s tovarom v rámci Spoločenstva. Cieľom bolo, aby sa tovar zdaňoval v krajine pôvodu, čo dokonale vyjadruje myšlienku skutočného vnútorného trhu. Keďže politické a technické podmienky neboli na takýto systém pripravené, prijala sa prechodná úprava v oblasti DPH[3].

Prechodný systém si vyžadoval pravidlá v oblasti sadzieb DPH, aby sa po zrušení daňových hraníc predišlo narušeniam cezhraničného nakupovania a obchodu. V októbri 1992 sa Rada dohodla na pravidlách, ktorými sa obmedzujú právomoci členských štátov pri stanovovaní sadzieb DPH[4]. Členské štáty boli povinné uplatňovať do 31. decembra 1996 štandardnú sadzbu DPH na úrovni najmenej 15 %.

Platnosť štandardnej sadzby DPH najmenej 15 % bola odvtedy šesťkrát predĺžená. V článku 97 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[5] (ďalej len „smernica o DPH“) sa v súčasnosti stanovuje, že od 1. januára 2016 do 31. decembra 2017 nesmie byť štandardná sadzba nižšia ako 15 %.

Komisia vo svojom akčnom pláne v oblasti DPH z roku 2016[6] navrhla nahradiť súčasnú prechodnú úpravu zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi konečnou úpravou, ktorá bude založená na zásade zdanenia v členskom štáte určenia, aby sa vytvoril spoľahlivý jednotný európsky priestor v oblasti DPH. Medzitým sa aj miesto zdanenia služieb postupne zmenilo na krajinu určenia od roku 2010. Toto rozhodnutie sa prijalo v roku 2008, keď Rada prijala návrh, ktorého cieľom bolo zamedziť narušeniam hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi, ktoré uplatňujú rozdielne sadzby DPH[7].

---

1 Prvá smernica Rady 67/227/EHS z 11. apríla 1967 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa dane z obratu.

2 Druhá smernica Rady 67/228/EHS z 11. apríla 1967 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa dane z obratu – štruktúra a spôsoby uplatnenia spoločného systému dane z pridanej hodnoty.

3 Smernica Rady 91/680/EHS zo 16. decembra 1991, ktorou sa dopĺňa spoločný systém dane z pridanej hodnoty, mení a dopĺňa smernica 77/388/EHS s cieľom zrušiť daňové hranice (Ú. v. ES L 376, 31.12.1991, s. 1).

4 Smernica Rady 92/77/EHS z 19. októbra 1992, ktorá dopĺňa spoločný systém dane z pridanej hodnoty, mení a dopĺňa smernicu 77/388/EHS (zblíženie sadzieb DPH) (Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 1).

5 Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

6 Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru o akčnom pláne v oblasti DPH – k jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas rozhodnúť sa [COM(2016) 148 final].

7 Smernica Rady 2008/8/ES z 12. februára 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb (Ú. v. EÚ L 44, 20.2.2008, s. 11).

Komisia prijala 4. októbra 2017 prvý návrh, ktorým sa zavádza konečný systém zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi[8], a v nadväznosti na svoj akčný plán v oblasti DPH[9] načrtla postupné a čiastkové kroky na zavedenie tohto systému. Zároveň oznámila, že navrhne reformu sadzieb DPH, ktorá bude v súlade s konečnou úpravou založenou na zásade krajiny určenia, ktorá postupne nahradí súčasnú prechodnú úpravu.

Hoci konečný systém DPH založený na zásade zdanenia v členskom štáte určenia by umožňoval poskytovať členským štátom väčšiu voľnosť pri stanovovaní sadzieb DPH, minimálna štandardná sadzba DPH by sa v takomto konečnom systéme mala zachovať, a teda zaviesť natrvalo.

Vzhľadom na to, že v súčasnosti uplatňujú všetky členské štáty štandardnú sadzbu na úrovni najmenej 17 %, súčasná úprava spočívajúca v minimálnej štandardnej sadzbe na úrovni 15 % je naďalej primeraná. Natrvalo sa tak zavedie dohodnutý limit, ktorým sa zabezpečí riadne fungovanie vnútorného trhu, pričom členským štátom sa súčasne ponechá určitá voľnosť pri stanovovaní štandardnej sadzby DPH.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrhom sa existujúce dočasné ustanovenie stáva trvalým (článok 97 smernice o DPH), a je tak v súlade so súčasnými právnymi predpismi.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Neuplatňuje sa.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Touto smernicou sa mení smernica o DPH. Právnym základom je článok 113 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V uvedenom článku sa stanovuje, že Rada jednomyseľne v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom prijme ustanovenia na zosúladenie pravidiel členských štátov v oblasti nepriameho zdaňovania.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pokiaľ návrh nepatrí do výlučnej právomoci Európskej únie. Ciele návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov z týchto dôvodov:

Únia už v smernici o DPH stanovila harmonizované ustanovenia o uplatňovaní sadzieb DPH. Zmeniť tieto ustanovenia alebo predĺžiť ich platnosť možno iba aktom Únie a právne predpisy členských štátov sa nemôžu odchýliť od harmonizovaných pravidiel.

Jedine opatrením Únie možno preto dosiahnuť ciele návrhu a zároveň zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s občanmi v Európskej únii. Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

[8] Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o harmonizáciu a zjednodušenie určitých pravidiel v systéme dane z pridanej hodnoty, a ktorou sa zavádza konečný systém zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi [COM(2017) 569 final].

[9] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o opatreniach nadväzujúcich na akčný plán v oblasti DPH K jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas konať [COM(2017) 566 final].

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality, pretože sa ním zachováva súčasná situácia, keď členské štáty uplatňujú štandardnú sadzbu DPH na úrovni najmenej 15 %.

- **Výber nástroja**

Na zmenu súčasnej smernice o DPH je potrebná smernica.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Počas dvanástich týždňov, od 21. decembra 2016 do 21. marca 2017, sa konala otvorená verejná konzultácia o sadzbách DPH, z ktorej vzišlo 327 príspevkov. Viac ako polovica respondentov (52 %) súhlasila so zachovaním súčasnej minimálnej 15 % sadzby, zatiaľ čo 16 % sa vyslovilo proti jej zachovaniu. 32 % respondentov sa k tejto otázke nevyjadrilo[10].

- **Posúdenie vplyvu**

Návrh nemá žiadny hospodársky, sociálny, regionálny ani environmentálny vplyv, pretože všetky členské štáty dodržiavajú minimálnu požiadavku, a nevyžadujú sa žiadne zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrh nesúvisí s Programom regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) a nespôsobuje žiadne regulačné zaťaženie.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Európskej únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia bude aj naďalej monitorovať, či členské štáty dodržiavajú štandardnú sadzbu DPH na úrovni najmenej 15 %.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Všetky členské štáty v súčasnosti dodržiavajú minimálne 15 % sadzbu DPH. Nie sú potrebné vysvetľujúce dokumenty k transpozícii.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Článkom 97 sa predchádza tomu, aby platnosť štandardnej sadzby na úrovni najmenej 15 % uplynula 1. januára 2018. Zároveň sa ním zabezpečuje, aby všetky členské štáty trvalo uplatňovali štandardnú sadzbu na úrovni najmenej 15 %.

[10] Stránka verejnej konzultácie: https://ec.europa.eu/taxation_customs/consultations-get-involved/tax-consultations/review-existing-legislation-vat-reduced-rates_en.

2017/0349 (CNS)

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o povinnosť uplatňovať minimálnu štandardnú sadzbu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 113,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu[1],

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[2],

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) V článku 97 smernice Rady 2006/112/ES[3] sa stanovuje, že od 1. januára 2016 do 31. decembra 2017 nesmie byť štandardná sadzba nižšia ako 15 %.

(2) Uplatňovaním štandardnej sadzby dane z pridanej hodnoty (DPH) sa zaisťuje bezproblémové fungovanie spoločného systému DPH a mala by sa preto zachovať.

(3) Súčasnú minimálnu štandardnú sadzbu na úrovni 15 % je vhodné zachovať aj v konečnom systéme DPH založenom na zásade zdanenia v členskom štáte určenia a zaviesť ju natrvalo.

(4) Smernica 2006/112/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Článok 97 smernice 2006/112/ES sa nahrádza takto:

„Článok 97

Štandardná sadzba nesmie byť nižšia ako 15 %.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 1. januára 2018. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

---

1 Ú. v. EÚ C , , s. .

2 Ú. v. EÚ C , , s. .

3 Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

Keď členské štáty prijmú uvedené ustanovenia, uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Radu
predseda